

Alkohola aprite 2014. gada 3 mēnešos

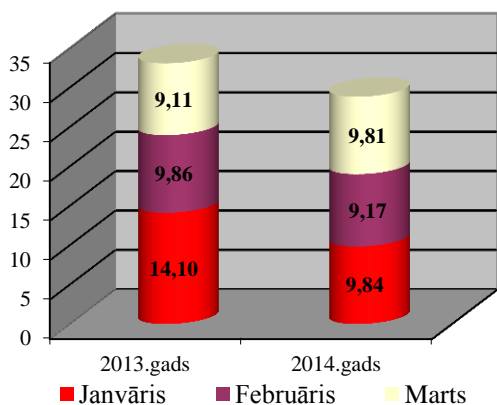
1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi par alkoholiskajiem dzērieniem

2014.gada trīs mēnešos **akcīzes nodoklis par alkoholiskajiem dzērieniem** (neieskaitot alu) **iekasēts 28,82 milj. EUR** apmērā, kas ir par 4,25 milj. EUR jeb 13% mazāk kā 2013.gada attiecīgā periodā, ko ietekmēja kopējais patēriņam nodoto alkoholisko dzērienu apjomu samazinājums salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

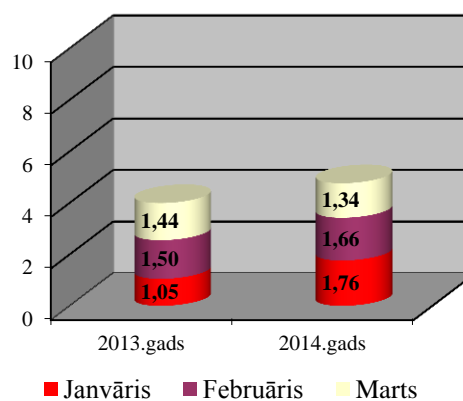
Savukārt **par alu** 2014.gada trīs mēnešos **iekasēti 4,76 milj. EUR**, kas ir par 0,76 milj. EUR **vairāk** nekā 2013.gada trīs mēnešos.

1.attēls

Akcīzes nodokļa ieņēmumi par alkoholiskajiem dzērieniem (bez alus) (milj. EUR)

Akcīzes nodokļa ieņēmumi par alu (milj. EUR)

2. Alkoholisko dzērienu aprītē iesaistītie komersanti

2014.gada marta beigās:

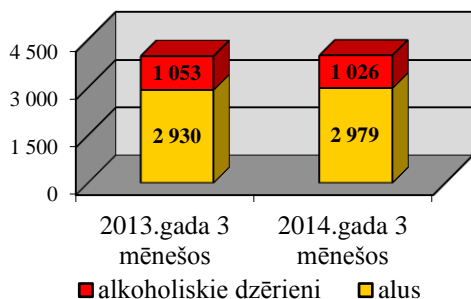
- 155 komersantiem bija 178 spēkā esoša licence akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai, no tiem 38 komersantiem ir spēkā esošas licences uz atvieglotiem nosacījumiem – mazie alkoholisko dzērienu ražotāji, kuri ražo vīnu, raudzētos dzērienus vai pārējos alkoholiskos dzērienus no savā īpašumā vai valdījumā esošajos dārzos un dravās iegūtajiem produktiem vai savvaļā augošiem augiem Alkoholisko dzērienu aprites likumā noteikto limitu ietvaros;
- 44 komersantiem bija spēkā licences reģistrēta nosūtītāja darbībai;
- 4 komersantiem bija spēkā esošas licences reģistrēta saņēmēja darbībai;
- 229 komersantiem bija spēkā esošas licences alkoholisko dzērienu vairumtirdzniecībai;
- 4244 komersantiem – spēkā esošas licences alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai un 170 spēkā esošas licences alus mazumtirdzniecībai.

3. Patēriņam Latvijā nodotie alkoholiskie dzērieni

Viens no būtiskākajiem rādītājiem, kas vistiešākā veidā ietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus valsts budžetā, ir alkoholisko dzērienu apjoms, kas nodots patēriņam Latvijā, un to struktūra, ņemot vērā piemērojamās akcīzes nodokļa likmes.

2. attēls

Patēriņam Latvijā nodotie alkoholiskie dzērieni (tūkst. dal)

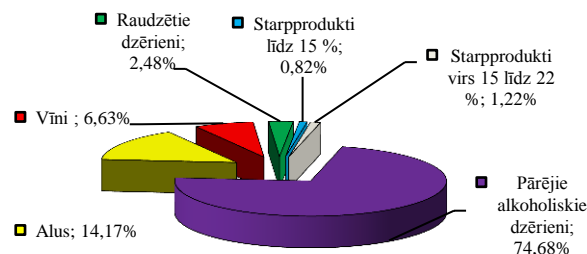
2014.gada trīs mēnešos patēriņam Latvijā nodoti 1026 tūkst. dekalitri (turpmāk – dal) alkoholisko dzērienu, kas ir **par 3% mazāk** nekā 2013.gada attiecīgā periodā.

Vērtējot pēc absolūtā alkohola satura dzērienos, patēriņam nodotie apjomi ir par 2% mazāki kā 2013.gada attiecīgā periodā. Detalizētu sadalījumu pa alkoholisko dzērienu veidiem un to izmaiņām salīdzinājumā ar 2013.gada trim mēnešiem, skatīt *4.pielikuma 1.tabulā*.

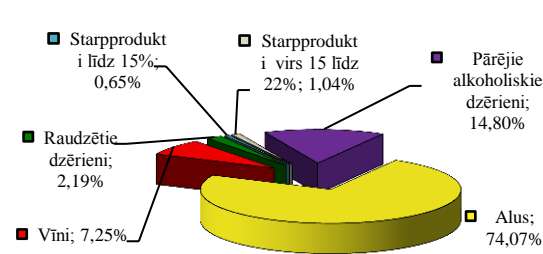
Patēriņam Latvijā nodotais alus apjoms **2014.gada trīs mēnešos** salīdzinot ar 2013.gada trim mēnešiem **palielinājies** par 49 tūkst. dal jeb 1,7%.

3.attēls

Akcīzes nodokļa ieņēmumu struktūra (% no EUR) 2014.gada 3 mēnešos

Kopējā alkoholisko dzērienu struktūra (% no patēriņam Latvijā nodotā) 2014.gada 3 mēnešos

Kopējā patēriņam Latvijā nodoto alkoholisko dzērienu struktūrā **2014.gada trīs mēnešos** vislielāko daļu sastāda alus (74%), savukārt degvīna un pārējo „spirtoto” (3.attēlā – pārējo alkoholisko dzērienu) īpatsvars kopējā alkohola patēriņa struktūrā aizņem 15%, taču būtiski augstākās nodokļa likmes dēļ akcīzes nodokļa ieņēmumu struktūrā šai grupai ir dominējošā loma nodrošinot vairāk kā 75% no ieņēmumiem.

Informāciju par lielākajiem komersantiem, kuri 2014.gada trīs mēnešos visvairāk patēriņam Latvijā nodevuši alkoholisko dzērienu un alu skatīt *7.pielikumā*.

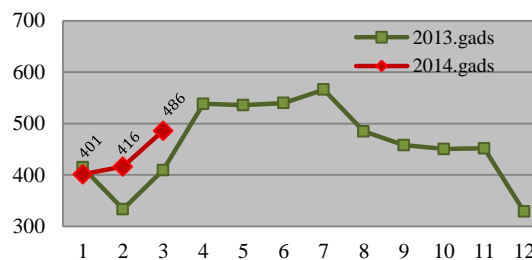
2014.gada trīs mēnešos Latvijas patērētāju vidū vispopulārākais alkoholiskais dzēriens paliek „Cēsu Džons” kokteilis, populārāko 2014.gada trīs mēnešos alkoholisko dzērienu nosaukumus skatīt *8.pielikumā*.

4. Alkoholisko dzērienu ražošana

4.attēls

2014.gada trīs mēnešos alkoholisko dzērienu ražošana tiek veikta 42 akcīzes preču noliktavās, saražoti 1303 tūkst. dal alkoholisko dzērienu (neskaitot alu), kas ir **par 13% vairāk** nekā 2013.gada trīs mēnešos. Lielākais ražošanas apjomu pieaugums ir vērojams pārējo alkoholisko dzērienu grupā par 146 tūkst. dal jeb 15%, skatīt *4.pielikuma 1.tabulu*.

Saražotie alkoholiskie dzērieni (tūkst.dal)

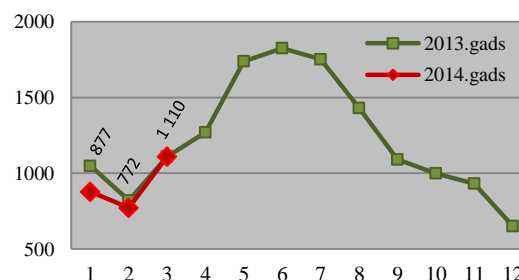

Mazie alkoholisko dzērienu ražotāji, t.i. komersanti, kam ir spēkā esošas licences uz atvieglotiem nosacījumiem, 2014.gada trīs mēnešos saražojuši 1,0 tūkst. dal alkoholiskos dzērienus, kas ir par 3% vairāk nekā 2013.gada trīs mēnešos, un 97% no mazajās ražotnēs saražotā apjoma sastāda raudzēto dzērienu grupas dzērieni.

5.attēls

Alus ražošana 2014.gada trīs mēnešos veikta 20 akcīzes preču noliktavās, un kopumā saražoti 2542 tūkst. dal alus, kas ir **par 15% mazāk** kā 2013.gada trīs mēnešos, skatīt *5.pielikuma 1.tabulu*.

Saražots alus (tūkst.dal)

2014.gada marta beigās 21 komersantam ir patstāvīgās mazās alus darītavas statuss. No kopējā Latvijā 2014.gada trīs mēnešos saražotā alus apjoma mazajās alus darītavās (tādējādi saņemot akcīzes nodokļa atvieglojumu 50% apmērā) saražoti 17% (430 tūkst. dal) no kopējā Latvijā ražotā alus daudzuma, kas ir par 22% vairāk nekā 2013.gada trīs mēnešos. Jāatzīmē, ka patstāvīgo mazo alus darītavu darbība ir jau ilgāda un ar salīdzinoši nozīmīgu ietekmi uz alus ražošanas apjomu Latvijā.

5. Alkoholisko dzērienu ieviešana Latvijā

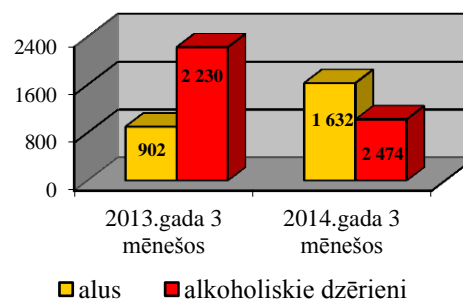
2014.gada trīs mēnešos Latvijā importēti/ievesti 2474 tūkst. dal alkoholisko dzērienu (neskaitot alu), kas ir **par 11% vairāk** kā 2013.gada attiecīgajā periodā, skatīt *4.pielikuma 1.tabulu*.

6.attēls

Alus 2014.gada trīs mēnešos Latvijā kopumā importēts/ievests 1632 tūkst. dal apjomā, kas ir **par 81% vairāk** kā 2013.gada trīs mēnešos, skatīt *5.pielikuma 1.tabulu*. Lielākā daļa – 1435 tūkst. dal jeb 88% alus tiek ievesta no kaimiņvalstīm – Lietuvas un Igaunijas.

Jāatzīmē, ka lielākā daļa alkoholisko dzērienu Latvijā tiek importēti/ievesti, izmantojot akcīzes preču

Latvijā ievestie alkoholiskie dzērieni un alus (tūkst.dal)

noliktavas. Akcīzes preču noliktavās ievesto, tai skaitā importēto, preču apjomu izmaiņas tiešā veidā neietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus, jo tie lielākoties tiek saņemti un uzglabāti atliktā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā, kā arī liela daļa dzērienu no akcīzes preču noliktavām atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā tiek pārvietoti uz citām ES dalībvalstīm vai eksportēti.

6. Alkoholisko dzērienu nosūtīšana uz ES dalībvalstīm un eksportam

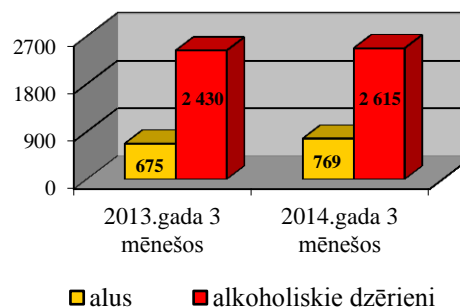
7. attēls

Kopumā **2014.gada trīs mēnešos** no Latvijas izvesti 2615 tūkst. dal alkoholisko dzērienu (neskaitot alu), kas ir **par 8% vairāk** kā 2013.gada attiecīgajā periodā, skatīt *4.pielikuma 2.tabulu*. No tiem 84% eksportēti, galvenokārt uz Krieviju un ASV, 16% nosūtīti uz citām ES dalībvalstīm, no tā lielākais apjoms nosūtīts uz Igauniju un Lietuvu.

Pārējie alkoholiskie dzērieni un vīni sastāda lielāko daļu no alkoholisko dzērienu apjoma, kas izvests uz trešajām valstīm, savukārt uz ES dalībvalstīm lielākoties tiek vesti pārējie alkoholiskie dzērieni un raudzētie dzērieni.

Alus **2014.gada trīs mēnešos** no Latvijas izvests 769 tūkst. dal apjomā, un salīdzinot ar 2013.gada trim mēnešiem, šis apjoms pieaudzis par 22%. **2014.gada trīs mēnešos** alus no Latvijas pārsvarā tiek izvests uz ES dalībvalstīm, 81% no kopējā izvestā alus apjoma izvesti uz Igauniju un Lietuvu.

No Latvijas izvestie alkoholiskie dzērieni un alus (tūkst.dal)

7. Spirta aprite

Latvijā spirta aprite tiek stingri reglamentēta saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību, kas paredz arī ierobežotu spirta apritē iesaistīto personu loku. Etilspirta ražošanu šī gada trīs mēnešos veikuši divi komersanti, arī etilspirta ievēšanu no citām valstīm 2014.gada trīs mēnešos veikuši divi komersanti – alkoholisko dzērienu ražotāji.

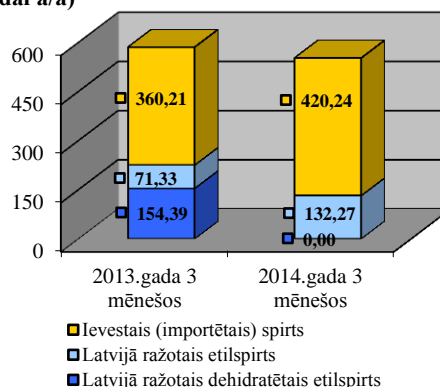
Faktiski visa spirta aprite Latvijā notiek atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā, tādēļ akcīzes nodokļa ieņēmumus tiešā veidā tā neietekmē. Detalizētus spirta aprites rādītājus skatīt *6. pielikumā*.

8.attēls

2014.gada trīs mēnešos Latvijā kopumā saražots etilspirts 132 tūkst. dekalitru absolūtā alkohola (dal a/a) apjomā, kas ir par 93 tūkst. dal a/a jeb **41% mazāk** kā 2013.gada attiecīgajā periodā.

2014.gada trīs mēnešos palielinājies Latvijā ievestā un importētā spirta apjoms – no Krievijas un vairākām ES valstīm ievesti 420 tūkst. dal a/a etilspirta, kas ir **par 17% vairāk** salīdzinot ar 2013.gada datiem.

Latvijā apritē esošā etilspirta izcelsme (tūkst. dal a/a)

No kopējā 2014.gadā valstī pieejamā etilspirta apjoma – 680 tūkst. dal a/a (krājumi gada sākumā + saražots + ievests Latvijā):

9.attēls

– **54%** izmatoti alkoholisko dzērienu ražošanā un šis apjoms ir par 29% lielāks, salīdzinot ar 2013.gada attiecīgo periodu;

– **19%** etilspirta izvesti no Latvijas, un to apjoms salīdzinot ar 2013.gadu ir pieaudzis par 89%;

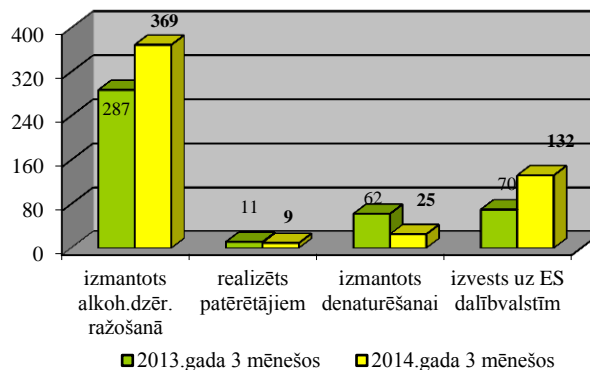
– **4%** izmantoti denaturēšanā, un šis apjoms ir par 60% mazāk kā 2013.gada trīs mēnešos. Gandrīz

viss (95%) 2014.gada trīs mēnešos saražotais denaturētā spirta apjoms ir daļēji denaturētais spirts (ar 4% benzīna piedevu), kas tiek izvests uz kaimiņvalstīm;

– citiem spirta patērētājiem nodotais etilspirta apjoms, salīdzinot ar 2013.gadu, ir samazinājies par 18%, taču tie ir salīdzinoši nelieli apjomi, kas kopējā izlietojumā sastāda **1%**.

Vienlaikus, salīdzinājumā ar 2014.gada janvāra sākumu, par 11% ir palielinājies etilspirta krājumu daudzums martā beigās.

Latvijā pieejamā etilspirta izlietojums (tūkst. dal a/a)

Karlovskā 67016876

Analītiskajā materiālā un pielikumos apkopota informācija no VID informācijas sistēmās iesniegtajiem pārskatiem uz datu apkopošanas brīdi. Informācija turpmākajās publikācijās var tikt precizēta.